

Dr. Arslan KABUKCUOĞLU
Eskişehir Milletvekili

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Anayasa'nın 98. Ve TBMM İçtüzüğü'nün 96. ve 99. Maddeleri uyarınca T.C. Tarım ve Orman Bakanı Sayın Bekir PAKDEMİRLİ tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim. Saygılarımla.

16/12/2020

Dr. Arslan KABUKCUOĞLU
Eskişehir Milletvekili

5488 sayılı Tarım Kanunu'nun 21. Maddesine baktığımızda tarımsal desteklemeler için bütçeden ayrılacak kaynağın milli gelirin %1'inden az olamayacağına dair hükmün yer aldığını görmekteyiz.

Bakanlığınızın yıllara göre yapmış olduğu destekleme ödemeleri sırasıyla 2018 yılında 14.5 milyar Türk Lirası (TL), 2019 yılında 16.1 milyar TL, 2020 yılında ise 22 milyar TL tutarında gerçekleşmiştir. Ödemelerde yaşanan oransal artış 2018'den 2019'a %11.4, 2019'dan 2020'ye %36 olmuştur.

Covid-19 Pandemisiyle birlikte gıdanın ve gıda güvenliğinin stratejik öneminin bir kez daha anlaşıldığı, Ülkelerin tarımsal üretimi artırmak ve gıda gereksinimlerini karşılamak adına ek ekonomik destekler açıkladığı (ABD, ilk aşamada tarımda 19 milyar dolar ek desteklemesi, AB, 2021-2027 tarımsal destek bütçesini açıklayıp 1 trilyon Euro ek bütçe ile 750 milyar Euro toparlanma fonu oluşturması) bir dönemde, Cumhurbaşkanı Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın açıkladığı " Ekonomik İstikrar Kalkanı Paketi"de yerli ve milli tarımsal üretimimizin başat aktörü olan Türk Çiftçilere dair herhangi bir destek yer almamıştır. Bakanlığınız 2021 yılı bütçesine baktığımızda ise destekleme ödemeleri için 23 milyar TL ayrıldığı görülmektedir. 2020 yılı destekleme oranı bir önceki yıla göre %36 artış gösterirken, Tarımsal Üretimin giderek önem kazandığı Pandeminin yaratacağı olumsuz etkilerin varlığıyla geçireceğimiz 2021 destekleme tutarı ise geçen yıla göre %4.5 oranında artmıştır. Bu artışa rağmen, 5488 sayılı yasanın tarımsal destekleme ödemeleri için emredici hükmü ortadayken, 2021 yılı için belirlenen destek, bu emredici hükmünle olması gereken tutarın 20 milyar TL altında gerçekleşmiştir.

Türk Çiftçisinin üretiminde girdi olarak başı geçen mazot ve gübre için 2021 desteklemelerine baktığımızda ise 2020'ye göre bu desteklerin azaldığını görmekteyiz. Mazot desteği, 2020 yılında 2 milyar 901 milyon TL iken 2021 yılında 2 milyar 724 milyon TL'ye, gübre desteği ise 2020 yılında 840 milyar TL iken 2021 yılında 788 milyar TL'ye düşürülmüştür. Mazotta ve gübrede dışa bağımlılığı olduğumuz ortadayken, 2020 desteklerinin belirlendiği dönemde dolar kuru 5.70 TL seviyesinde iken, 2021 desteklerinin belirlendiği dönemde dolar kuru 7.70 seviyelerine yükselmişken ve sadece son 7 ayda DAP gübresi 2050 TL'den 2285 TL'ye çıkarak fiyatında 235 TL artış gerçekleşmişken, mazot ve gübre desteklemelerinde düşüş yaşanması Türk Çiftçisinin omuzlarında taşıdığı yükü daha da ağırlaştırmaktadır.

Tarımsal desteklerle ilgili çiftçiler için sorun oluşturan diğer bir durum ise desteklerin geç açıklanması ve geç ödenmesidir. 2020 yılı Aralık ayına kadar, 2019 yılına ait 18.4 milyar TL ödeme gerçekleşmiş olup, desteklerin %16'sı ödenmemiştir. 2019 ve 2020 yılına ait tarımsal desteklerin açıklanma tarihlerine baktığımızda ise sırasıyla 24 Ekim 2019 ve 5 Kasım 2020 tarihlerinde açıklandığı görülmektedir. Türk çiftçisini ürünün ekip hasat ettikten ve hatta satışı yaptıktan, bu üretim süreci tamamına erdirebilmek için kredi çekip borçlandıktan sonra ürününe ne kadar destek alacağını öğrenmektedir. Hükümet, Türk Çiftçisini böyle bir bilinmezliğe iterek tarımsal üretimi yaygınlaştıramaz, verimi ve kaliteyi yükseltemez, aksine geleceğini göremeyen çiftçilerimizin sayısında yıldan yıla bir azalmaya neden olur.

38962

Dr. Arslan KABUKCUOĞLU
Eskişehir Milletvekili

Tarımsal desteklerin açıklanma zamanlarıyla ilgili diğer ülkelerin izlediği politikalara baktığımızda, Avrupa Birliği'nin 7 yıllık dönem için, Amerika Birleşik Devletleri'nin 5 yılda bir çıkardığı Tarım Kanunu ile tarımsal destekleri açıkladığı görülmektedir. <https://www.tarimdunyasi.net/2019/08/06/2019-tarim-destekleri-neden-aciklanamiyor/> 06.08.2019)

Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu'nun (BDDK) verilerine baktığımızda Türk Çiftçisinin tarımsal üretimin sürekliliğini sağlamak için giderek borçlandığı açıkça gözükmemektedir. Son 5 yılda çiftçinin bankalardan kullandığı krediler 70.8 milyar TL'den 122.1 milyar TL'ye çıkmıştır. Takipteki borçların miktarı ise 2016 Haziran'da 1.7 milyar TL iken, 2020 Haziran itibarıyla 5.4 milyar liraya ulaşmıştır. (<https://www.cumhuriyet.com.tr/haber/2017de-2-milyon-100-bin-olan-ciftci-sayisi-2020de-2-milyona-geriledi-1755356> 01.08.2020)

Covid-19 Pandemisinin başlarında . T.C. Ziraat Bankası ve Tarım Kredi Kooperatiflerinin 2020 yılı Nisan ve Mayıs ayında çiftçilerin süresi dolacak kredilerin anapara ve faiz tutarlarının ertelendiği altı aylık sürenin dolması üzerine, bugünlerde çiftçilerin traktörlerine, evlerine, arsalarına, hayvanlarına haciz işlemi yapılmaya başlanmıştır. (<https://www.tmmob.org.tr/icerik/zmo-2021-yili-ulkemiz-tarim-sektoru-icin-husran-yili-olacaktır-ciftcilere-yapilacak-2021> 15.12.2020)

Bu bağlamda;

1. 5488 sayılı Tarım Kanunu'nun kabul edildiği 2006 yılından itibaren AK Parti 15 yıldır tek başına iktidardadır. Bu kanunu çıkaran Hükümetinizin, 21. Maddeye uyarak niçin Türk çiftçisinin hakkını vermemektedir?
2. Henüz Covid-19 salgınının yaşanmadığı 2020 tarımsal desteklerin belirlendiği tarihte iktidar bir önceki yıla göre tarımsal destekleri %36 arttırmıştır. Tarımsal Üretimin sürdürülebilirliğinin daha çok önem kazandığı Pandemi koşullarında çiftçilerimizin bu desteklere her zamankinden daha çok ihtiyacı olduğu bir dönemde niçin %4.5 oranında bir artış gerçekleşmiştir? Bakanlığınız, çiftçilerimizin pandemi şartlarında hiçbir şekilde sorun yaşamayacağını mı düşünmektedir?
3. Türk Çiftçisinin üretiminde girdi olarak başı geçen mazot ve gübre desteklerinin, dolar kurundaki artış ortadayken, 2020 yılına göre azalmasının nedeni nedir?
4. Türk Çiftçisi, üretim planlamasını tam yapabilmesi için, ürününü ekmeden tarımsal desteklerin açıklanmasını istemektedir. Ancak hükümet, çiftçimiz hasadını yapıp, ürününü sattıktan sonra tarım desteklerini açıklamaktadır. Türk Çiftçisinin, önünü görerek üretim yapması, hükümetiniz tarafından neden onlara çok görülmektedir? Tarımsal planlamanın giderek önem kazandığı günümüzde tarımsal desteklerin çiftçimizin üretim yapmasından önce açıklanmasına yönelik bir çalışma yürütmekte misiniz? Ekim zamanında tarımsal desteği açıklamaz ve tarımsal destekleri erken ödemezseniz üretimi nasıl sürdüreceksiniz?
5. 2016 yılında dönemin Başbakanı Binali Yıldırım'ın tarım desteklerinin yılda iki kez ve iki taksitle ödeneceğine dair açıklama yapmasına rağmen, Bakanlığınızın bu uygulamayı gerçekleştirememesi sebebi nedir?
6. Tarımsal girdilerdeki yüksek enflasyon ortadayken, çiftçilerimiz üretimlerini devam ettirebilmek için bankalara 122.1 milyar TL borçlanmıştır. Yaşamın ve üretim sürekliliği için hedeflenen amaç, gelir gider dengesini kurup bu denge elverdiği ölçüde refah payı almaktır. Refah payı almak bir kenara, üretici devamlı borçlanma problemi yaşıyorsa, bu durumun faili üretici midir yoksa taban fiyatını dengeleyemeyen, vaat ettiği destekleri zamanında veremeyen, çiftçiye kendi kaderiyle baş başa, köyden kente göçe zorlayan AK Parti hükümeti midir? Tarımsal desteklerin ödemeleri niçin yılsonuna doğru yapılmaktadır?
7. Tarım girdi fiyatlarındaki yıldan yıla yükselişler nedeniyle üretimdeki maliyetlerin artması sonucunda çiftçilerimizin üretimi bırakma tehlikesine yönelik aldığınız tedbirler nelerdir?
8. Bakanlığınız, üreticilerimizin kamu ve özel bankalar ile Tarım Kredi Kooperatiflerinden aldıkları kredilerin yapılandırılması için bir çalışma yürütmekte midir?